

SAMEN DUURZAAM DIALOOG OUDERENVERENIGINGEN

7 NOVEMBER 2018

Op 7 november was wethouder Geilen in het kader van de dialoog met de samenleving over de opgaven voor Sittard-Geleen, uitgenodigd door de KBO's (Katholieke Bond Ouderen) en een aantal andere ouderenverenigingen. Ouderen hebben het coalitieakkoord doorgenomen en op basis daarvan een aantal onderwerpen en vragen aan wethouder Geilen voorgelegd.

Gespreksonderwerpen

1. Ouderen en woonomgeving

Vanuit de ouderen is wonen en woonbehoefte van ouderen als prioriteit voor de komende periode meegegeven. De discussie ging over hoe je zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen, en wat daarvoor nodig is:

- inzicht in woningbehoeften van ouderen. Behoeften kunnen verschillend zijn, sommige ouderen willen zo lang mogelijk in hun eigen woning blijven wonen, dan moet je goed bekijken welke aanpassingen eventueel nodig zijn. Andere ouderen willen op tijd doorstromen naar levensloopbestendige woning.
- ouderen vragen aandacht voor consequenties van verhuizen op latere leeftijd, dan verliezen mensen soms hun netwerk van ondersteuning.
- voor een deel van de groep ouderen zit er spanning tussen betaalbaarheid van levensloopbestendige woningen en hun inkomsten uit AOW

- er moet ruimte zijn voor experimenten van nieuwe woonvormen waarin je met een aantal ouderen samen een community of netwerk kunt vormen. Voorbeelden en/of ideeën zijn er bijvoorbeeld in Munstergeleen en Who Cares in Geleen Zuid. Rol van de gemeente zou moeten zijn om dit te faciliteren.
- ouderen vragen aandacht dat er bij bouw van levensloopbestendige woningen niet alleen gekeken wordt naar de centra van Born, Geleen en Sittard maar ook naar de kleine kernen.
- ouderen verenigingen zien voor zich zelf de rol om ouderen bewust te maken dat je op tijd moet nadenken hoe je wil wonen als je ouder wordt. Ouderen zouden vroegtijdig er voor moeten zorgen dat hun woning (bestaand of nieuw) geschikt is voor een situatie waarin men meer hulpbehoevend wordt, en blijkt dat het zelfstandig blijven wonen in de bestaande woning niet meer gaat.

2. Clientondersteuning

KBO's bieden clientondersteuning aan (vrijwillig). Dit is belangrijk om mensen te helpen in ondersteuning. Signaal wordt gegeven dat men vaak ervaart dat ouderen niet bekend zijn met clientondersteuning vanuit KBO's. Onderdeel van Partners in Welzijn (PIW) is het Knooppunt Informele Zorg. Voorstel is om met Knooppunt te bekijken hoe de partners in de informele zorg en wmo-consulenten meer bekend kunnen worden gemaakt met de ondersteuners. Kbo's zullen dat zelf ook nog eens richting hun leden communiceren.

3. VN verdrag m.b.t. mensen met een handicap

De gemeente brengt op dit moment in kaart waar we op dit moment staan m.b.t. de verschillende aspecten van het verdrag. Daar wordt de werkgroep integrale toegankelijkheid ook bij betrokken. Daarna kan bepaald worden welke acties nodig zijn om het verdrag te implementeren.

4. Hoe senior vriendelijk is Sittard-Geleen?

Dit antwoord kan alleen gegeven worden door de ouderen zelf. Daarbij gaat het niet alleen om het onderwerp wonen, maar ook bijvoorbeeld over de inrichting van de openbare ruimte en veiligheid. In het coalitieakkoord is aangegeven dat gemeenten beter wil luisteren naar inwoners. Een voorbeeld daarvan is het onderwerp inrichting van de openbare ruimte, waaraan invulling wordt gegeven via de Tuinman van Sittard-Geleen. Daarnaast heeft gemeente Sittard-Geleen deelgenomen aan een assessment in het kader van het project EU Prevent 'Senior Friendly Communities'. Hierbij lag het accent op de psychische gezondheid van senioren. Hierin is naar voren gekomen dat de gemeente al op verschillende terreinen intensief samenwerkt en de verbinding aan gaat met partijen.

5. Eenzaamheid onder ouderen

Gemeente geeft de komende periode extra aandacht aan dit onderwerp, daarom is dit ook expliciet genoemd in de portefeuille van wethouder Kim Schmitz. Het onderwerp verdient nuancering. Er moet focus komen op verborgen eenzaamheid en op de degenen die geholpen willen worden. In het gesprek hierover komt ook naar voren dat het ook iets is van deze tijd, van deze maatschappij (dus niet alleen een opgave van de gemeente). Het gaat om oprechte belangstelling voor elkaar. Kbo geeft aan dit een heel belangrijk onderwerp te vinden en wil graag samenwerken met de gemeente. Suggesties bij dit thema:

- aandacht voor vervoer van en naar ontmoetingsplekken (voor sommige ouderen is het lastig om ergens te komen waar ze anderen kunnen ontmoeten).
- meer bekendheid geven aan initiatieven van bijvoorbeeld eetprojecten etc.
- wat zijn de eventuele gevolgen van het wegvallen van subsidies voor gemeenschapshuizen? Dat ligt genuanceerd. Wethouder Geilen licht toe dat het een brede discussie is. In heel Sittard-Geleen zijn er ongeveer 600 gebouwen die een maatschappelijke (ontmoetings) functie hebben. 200 daarvan zijn eigendom van de gemeente. Die 200 is te veel gezien het gebruik van deze accommodaties. Het gesprek moet gaan over wat je nodig hebt om elkaar te kunnen ontmoeten. En in welke vorm die ontmoeting plaats vindt. Als je er zo naar kijkt dan is de koffietafel bij Albert Heijn ook een ontmoetingsplek. We hebben te maken met veranderingen in de samenleving en

ook een andere rol van de gemeente daarin. Initiatieven van inwoners op dit gebied zijn heel belangrijk, denk aan eetkamerinitiatieven, en vervoersinitiatieven.

6. Mantelzorg

Ouderen geven aan dat zij tegen het voorstel van het college zijn om het mantelzorgcompliment af te schaffen. Wethouder Geilen geeft aan wat de overwegingen zijn geweest van het college om tot dit voorstel te komen. Belangrijk is dat het mantelzorgcompliment niet per definitie iets zegt over waardering en ondersteuning. Daarvoor doet de gemeente ook andere dingen, zoals de mantelzorgverwendag en lotgenoten contact ondersteunen. Daarnaast is het een substantieel bedrag in de begroting van de gemeente, en is het geen verplichting voor de gemeente om het mantelzorgcompliment uit te betalen.

7. Laaggeletterdheid

Ouderen geven aan dat laaggeletterdheid in sommige gevallen leidt tot eenzaamheid en isolement voor mensen. Gemeente faciliteert de aanpak van laaggeletterdheid. Vanuit de ouderen wordt ook aandacht gevraagd voor de communicatie van de gemeente zelf.

8. Afsluitende vraag: wat betekenen de bezuinigingsvoorstellen voor ouderen in het algemeen?

Wethouder Geilen geeft aan: het totale pakket bezuinigingsvoorstellen gaat iedereen in Sittard-Geleen raken. Er zitten bijvoorbeeld ook maatregelen voor de openbare ruimte. Het college vindt het belangrijk dat de financiële situatie van de gemeente nu echt in orde komt, omdat anders het risico bestaat dat de gemeente Sittard-Geleen de zogenaamde artikel 12 status krijgt. Dat betekent dat provincie en Rijk de begroting in orde gaan maken en heeft de gemeente er zelf geen invloed meer op. Wethouder Geilen geeft aan dat het nog gaat om bezuinigingsvoorstellen, en dat de gemeenteraad hier komende week besluiten over gaat nemen.

Bijlage 1: beeldverslag

Bijlage 2: deelnemerslijst

BIJLAGE 1

BEELDVERSLAG

BIJLAGE 2

DEELNEMERSLIJST

Ca. 30 vertegenwoordigers van ouderenverenigingen in Sittard-Geleen

College

- Wethouder Leon Geilen

Ambtelijke organisatie

- Miranda Hoffman
- Annemarie Janssen